

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-113
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

04..11./2025

7/34058-34099 Gk 15

7/34166 7 Gk 18

7/34170

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/34391

Gk 20

- İlgi : a) 02/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1709499 sayılı yazınız.
b) 06/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1710225 sayılı yazınız.
c) 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.
ç) 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1714399 sayılı yazınız.

7/34400-34401

7/34403

7/34406-34407

7/34496

7/34499

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Bitlis Milletvekili Hüseyin OLAN'ın 7/34098, Erzurum Milletvekili Meral DANIŞ BEŞTAŞ'ın 7/34099, Antalya Milletvekili Aykut KAYA'nın 7/34166, Şanlıurfa Milletvekili Ferit ŞENYAŞAR'ın 7/34170, Denizli Milletvekili Gülizar BİÇER KARACA'nın 7/34391, Siirt Milletvekili Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ'ın 7/34400, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/34401 ve 7/34403, Mersin Milletvekili Mehmet Emin EKMEK'in 7/34406 ve 7/34407 ile Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/34496 ve 7/34499 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (27 Sayfa)

0028141

ERZURUM MİLLETVEKİLİ MERAL DANIŞ BEŞTAŞ'IN 7/34099 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Türk eğitim sistemi 1973'te yürürlüğe giren Millî Eğitim Temel Kanunu ile düzenlenmiştir. Bu Kanun; Türk millî eğitim sisteminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç ve gereçleri ile devletin eğitim öğretim alanındaki görev ve sorumluluğuna ilişkin temel hükümleri kapsamaktadır.

Türkiye'de 222 sayılı Kanun'a göre, 1997'den önce zorunlu eğitim 5 yıllık ilköğretim dönemini kapsamakta iken, 4306 sayılı Kanun ile 8 yıllık zorunlu kesintisiz ilköğretim uygulamasına geçilmiştir. Bu düzenleme ile ilköğretim ve ortaokul kademeleri birleştirilerek kesintisiz sekiz yıllık ilköğretim modeli oluşturulmuş ve mezunlara ilköğretim diploması verilmesi sağlanmıştır. 2012'de İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda yapılan değişiklikle 8 yıllık zorunlu kesintisiz eğitimden 12 yıllık zorunlu kademeli eğitime geçilmiştir.

Bakanlığımızın Stratejik Plan'ı eğitim öğretimde politikalar geliştirmek ve faaliyetlerin plan ve program dâhilinde yürütülmesini sağlamak amacıyla; Cumhurbaşkanlığı Programı, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, Cumhurbaşkanlığı Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu önerileri, Kalkınma Planları ve Orta Vadeli Programa bağlı olarak hazırlanmaktadır.

Bakanlığımızın 2024-2028 Stratejik Planı ile bireylerin bilgi, beceri ve yetkinliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı, 2024). Günümüz ihtiyaçlarına uygun olarak genel, meslekî ve teknik eğitim programları hazırlanmaktadır. Eğitime erişim ve hakkaniyet ilkesi gereğince farklı yetenek ve ihtiyaçlara sahip bireylerin yaygın eğitimden aktif olarak yararlanması amaçlanmaktadır. Gelişen ve değişen ihtiyaçlar doğrultusunda eğitim politikalarının da geliştirilmesi ve yenilenmesi son derece doğal kabul edilmelidir. Nitekim yukarıda da görüldüğü gibi gelişen ve değişen koşullar çerçevesinde yıllar içinde zorunlu eğitime ilişkin birtakım kararlar alınmış ve uygulamaya konmuştur.

12 yıllık zorunlu eğitim yoluyla, okullaşma oranlarını OECD ortalamalarının üstüne çıkaracak tedbirler alınmış ve gerçekleştirmeler de bu yönde olmuştur. Geline nokta da Bakanlığımızca zorunlu eğitim konusunda taslak düzeyinde de olsa herhangi bir çalışma paylaşılmamıştır. Sözü edilen konuda değişikliğe ihtiyaç duyulması hâlinde yapılacak düzenlemeler, ihtiyaca dayalı ve Bakanlığımız vizyonu doğrultusunda verilecek kararlarla şekillenecek olup kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Resmî İstatistik Programı kapsamında hazırlanan Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri "<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>" internet adresinde yayımlanmıştır. Geçmişe dönük verilere aynı adresten ulaşılabilir.

2002-2003 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde kız çocuklarının net okullaşma oranı %45,16 iken, 2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde kız çocuklarının düzeltilmiş net okullaşma oranı %89,20'ye yükselmiştir.

Bakanlığımız, eğitime katılımı artırmak ve devamsızlık oranlarını azaltmak amacıyla çeşitli önleyici ve destekleyici politika ve faaliyetler yürütmektedir. Bu kapsamda, Avrupa Birliği IPA-II programı çerçevesinde geliştirilen ve Genel Müdürlüğümüzün faydalanıcısı olduğu Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Projesi (ODAP), öğrencilerin okullaşma oranlarının yükseltilmesi ve okuldan erken ayrılmaların önlenmesi amacıyla hayata geçirilmiştir. Aralık 2021-Haziran 2024 tarihleri arasında 14 ilde 50 pilot okulda uygulanan proje kapsamında; okul terkinin önlemeye yönelik kapsamlı bir önleme,

müdahale ve telafi modeli geliştirilmiş, bu modelin uygulanmasına ilişkin okul temelli eylem planları hazırlanmış ve öğretmenler ile yöneticilere yönelik eğitimler gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, risk altındaki öğrencilerin erken tespiti için çoklu veri noktalarını dikkate alan bir erken uyarı sistemi geliştirilmiş ve pilot okullarda uygulanmıştır. Öğrencilerin eğitime olan ilgisini artırmak amacıyla drama, sanat, müzik, mentörlük, atölye çalışmaları ve telafi eğitimi gibi çeşitli okul içi ve dışı etkinlikler planlanmıştır. Bu proje sayesinde öğrencilerin açık liseye geçişine neden olabilecek devamsızlık ve düşük aidiyet duygusu gibi risk faktörlerine karşı etkili, yapısal ve sürdürülebilir müdahale mekanizmaları oluşturulmuştur.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliği ile öğrencilerin okul terklerini önlemeye ve devamsızlık oranlarını azaltmaya yönelik Eğitime Katılım ve Devamsızlığı İzleme Projesi hayata geçirilmiştir. Proje; erken okul terki ve devamsızlık oranlarının yüksek olduğu 15 il ve 75 okulda uygulanmakta olup bu okullarda öğrenim gören risk altındaki öğrencilerin erken dönemde tespit edilmesini, gerekli psikososyal ve akademik desteklerin zamanında sunulmasını ve öğrencilerin örgün eğitime devamlarının sağlanmasını hedeflemektedir. Özellikle devamsızlık, düşük akademik başarı, disiplin sorunları ve sosyal riskler gibi çeşitli göstergeler üzerinden öğrencilerin risk durumunu analiz ederek, okul yönetimlerinin ve rehberlik servislerinin müdahale planlarını oluşturmasına olanak sağlamaktadır. Bu sayede, açık liseye geçişe neden olabilecek risk faktörleri erkenden belirlenerek öğrencinin örgün eğitimde kalması desteklenmektedir. Proje aynı zamanda okul, ilçe ve il düzeyinde çok paydaşlı bir izleme ve yönlendirme süreci içerdiğinden, öğrencinin sadece akademik değil, sosyal ve duygusal gelişimi de dikkate alınarak bütüncül bir yaklaşımla desteklenmesini mümkün kılmaktadır.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun "Örgün ve yaygın eğitim" başlıklı 18. maddesinde yer alan "*Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki anabölümden kurulur. Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar. Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar.*" tanımlar doğrultusunda açık öğretim ortaokulu, açık lise ve zorunlu eğitim çağındaki MESEM öğrencileri örgün eğitim kapsamındadır.

Devlet okullarında okuyan ve maddi durumu yetersiz ailelerin çocuklarına yönelik Bakanlığımızca sağlanan destekler, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümleri kapsamında sağlanmaktadır. Bununla birlikte Bakanlığımızca, Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütülen Öğrenci Taşıma Uygulaması kapsamında taşınan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

Ayrıca, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğrenci taşıma uygulaması kapsamında ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunulan okullarda açılan özel eğitim sınıflarına devam eden öğrenciler ile taşıma merkezi okullarda eğitim gören öğrencilerden kapsam dışında olanlardan Sosyal Yardım Dayanışma Fonu verileri doğrultusunda tespit edilen öğrenciler de ücretsiz öğle yemeği hizmetinden yararlanmaktadır.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne mezunlar da dâhil tüm öğrencilerin eşit şekilde eğitim imkânlarına ulaşabilmesini sağlamak amacıyla dijital içerik ve öğrenme destek araçları geliştirilmekte; bu içerikler ücretsiz olarak her zaman ve her yerden erişime sunulmaktadır. Bu kapsamda, MEBİ Bireysel Öğrenme Platformu, okula devam eden ve mezun tüm öğrencilerin öğrenme süreçlerini kendi hızlarında desteklemelerine imkân tanıyan, kişiselleştirilmiş

öğrenme materyalleri sunmakta olup bütün öğrenciler ücretsiz ve eşit şekilde kaliteli içeriklere ulaşabilmektedir.

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı-PISA Araştırması, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından belirli aralıklarla düzenlenen ve katılımcı ülkelerin eğitim sistemlerinin öğrencilerin bilgi, beceri ve problem çözme yeterliklerini ne ölçüde geliştirdiğini belirlemeye yönelik bir izleme araştırmasıdır. Bu araştırma, ülkelerin eğitim politikalarının etkililiğini karşılaştırmalı biçimde değerlendirmeye imkân tanımaktadır. Bununla birlikte, PISA bir yarışma değildir. Ülkeleri sıralama amacı taşımaz. Araştırmadan elde edilen bulgular katılımcı ülkeler tarafından gelişim ve iyileştirme süreçlerine yönelik kararların alınmasında yol gösterici bir rehber olarak değerlendirilmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de PISA 2022 araştırmasından elde edilen bulgular Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından kapsamlı olarak değerlendirilmiş ve eğitim politikalarının geliştirilmesinde kullanılmak üzere hazırlanan PISA 2022 Türkiye Raporu ilgili paydaşlarla ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu bağlamda;

- PISA Araştırmasından elde edilen bulgular Bakanlığımız tarafından öğretim programlarının geliştirilmesi, öğretmen eğitimleri ve okul gelişim modellerinin iyileştirilmesi süreçlerine veri desteği sağlamaktadır.
- Elde edilen veriler ulusal izleme araştırmalarının sonuçları ile birlikte değerlendirilmektedir. Bu sayede okuma, matematik ve fen okuryazarlığı alanlarındaki gelişimler belirli aralıklarla takip edilmektedir.
- Bakanlığımızca uygulamaya konulan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrencilerin temel yeterliklerini ve yaşam boyu öğrenme becerilerini güçlendirmeyi esas almaktadır. Bu model kapsamında okuma, matematiksel düşünme ve bilimsel süreç becerileri bütüncül bir yaklaşımla öğretim programlarına entegre edilmiştir.
- Öğretmenlerimizin mesleki gelişimini desteklemek amacıyla, uluslararası değerlendirme araştırmalarından elde edilen bulgular doğrultusunda sınıf içi ölçme ve değerlendirme yeterliklerini artırmaya yönelik hizmet içi eğitim programları ve rehber kitaplar güncellenerek paylaşılmaktadır.
- PISA ve benzeri uluslararası ve ulusal değerlendirmelerden elde edilen sonuçlar doğrultusunda dezavantajlı öğrencilerin desteklenmesi, öğretim materyallerinin iyileştirilmesi, öğretmen eğitimlerinin güçlendirilmesi ve ölçme süreçlerinin niteliğinin artırılması alanlarında çalışmalar yapılmaktadır.
- PISA ve benzeri uluslararası ve ulusal izleme araştırmalarından elde edilen sonuçlar Bakanlığımızca yalnızca bir ölçüt olarak değil, eğitim sistemimizin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirlemede önemli bir geri bildirim mekanizması olarak görülmekte; bu doğrultuda tüm politika ve uygulamalar sürekli iyileştirme anlayışıyla sürdürülmektedir.

Ek olarak, OECD tarafından yayımlanan PISA 2022 raporunda ülkelerin uzun dönem performansları incelenmiştir. Uzun dönem performansına göre Türkiye, matematik ve fen alanlarında performansını istikrarlı bir şekilde artıran 4 ülkeden biridir. Bu performansı ile Türkiye, “istikrarlı bir şekilde pozitif” grubunda yer almıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatınca eğitim ve öğretime destek olacak şekilde her türlü kaynağın ve iş gücünün kullanılması amacıyla resmî kurum ve kuruluşlar, çeşitli firma, şirket, dernek, vakıflar ve tüzel kişiler ile işbirliği protokolleri imzalanabilmektedir. Söz konusu tüzel kişiler, İçişleri Bakanlığının ilgili birimleri tarafından Anayasa başta olmak üzere 5737 sayılı Vakıflar Kanunu, 5253 sayılı Dernekler Kanunu ve ilgili

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

mevzuat çerçevesinde değerlendirilip kabul edilmesi durumunda *hukukî tüzel kişilik* yapısı kazanan sivil toplum kuruluşları da (STK) olabilmektedir.

Bu kapsamda, ülkemizin tüm illerinde birbirinden farklı alanlarda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarla protokol imzalanabildiği gibi, yerel düzeyde faaliyet gösteren kuruluşlarla da işbirliği yapılmaktadır. Hâlihazırda Bakanlığımız merkez teşkilatı birimlerince imzalanmış 726, taşra teşkilatı birimlerince imzalanmış 1.745 protokol yürürlükte. *TEMA Vakfı, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Hacı Ömer Sabancı Vakfı, İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı (İHH), Öğretmen Akademisi Vakfı, Doğal Hayatı Koruma Vakfı, Elginkan Vakfı, Türk Tekstil Vakfı, Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA), Kadın Emekini Değerlendirme Vakfı, Sevdâ-Cenap And Müzik Vakfı, Ahbap Derneği, Türk Eğitim Derneği, Serebral Palsili Çocuklar Derneği, Açık Hava Reklamcılar Derneği, Kuaförler Derneği, Klasik Sanatlar Derneği, Türkiye Kızılay Derneği, Türkiye Futbol Federasyonu, Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu, Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonu* işbirliği yürütülen kurum ve kuruluşlardan sadece birkaçıdır.

Bu protokoller aracılığıyla öğrencilerimizin akademik başarılarının yanı sıra sosyal, kültürel ve sanatsal gelişimlerine katkı sağlanmaktadır. Ayrıca hayırseverlerle gerçekleştirilen protokoller yoluyla okul ve kurum binaları inşa edilmekte, binalarımızın ve sınıflarımızın tefrişatı sağlanmaktadır.